

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 160/19
Luksemburg, 19 grudnia 2019 r.

Wyrok w sprawie C-418/18 P
Puppinck i in. / Komisja

**Według Trybunału Sąd nie popełnił błędu utrzymując w mocy decyzję Komisji
o nieprzedkładaniu wniosku legislacyjnego w kontekście europejskiej inicjatywy
obywatelskiej „Jeden z nas”**

W wyroku w sprawie Puppinck i in. / Komisja (C-418/18 P) z dnia 19 grudnia 2019 r. Trybunał, orzekając w składzie wielkiej izby, oddalił wniesione przez organizatorów europejskiej inicjatywy obywatelskiej (EIO) zatytułowanej „Jeden z nas” odwołanie od wyroku Sądu¹, na mocy którego oddalono ich skargę o stwierdzenie nieważności komunikatu Komisji z dnia 28 maja 2014 r. w sprawie tej EIO².

Zgodnie z traktatem o Unii Europejskiej³ i z rozporządzeniem nr 211/2011⁴, obywatele Unii w liczbie nie mniejszej niż milion, pochodzący z co najmniej jednej czwartej państw członkowskich, mogą podjąć inicjatywę zwrócenia się do Komisji, w ramach jej uprawnień, o przedłożenie prawodawcy Unii wniosku o przyjęcie aktu prawnego, jakiego wymaga stosowanie traktatów. Aby rozpocząć zbieranie wymaganej liczby podpisów, organizatorzy EIO powinni dokonać jej rejestracji w rejestrze Komisji, która bada w szczególności przedmiot tej inicjatywy i jej cele.

Patrick Grégor Puppinck oraz sześć innych osób tworzą komitet obywatelski europejskiej inicjatywy obywatelskiej, zatytułowanej „Jeden z nas”, która została zarejestrowana w Komisji w 2012 r.⁵. Celem tej europejskiej inicjatywy obywatelskiej jest zakazanie i zakończenie finansowania przez Unię działań, które wiążą się z niszczeniem ludzkich embrionów (w szczególności w obszarach badań, pomocy na rzecz rozwoju i zdrowia publicznego), w tym bezpośredniego lub pośredniego finansowania aborcji. Po rejestracji europejska inicjatywa obywatelska „Jeden z nas” zebrała wymagany milion podpisów, a następnie została oficjalnie przedstawiona Komisji na początku 2014 r. W dniu 28 maja 2014 r. Komisja wskazała w swoim komunikacie, że nie zamierza podejmować żadnych działań w następstwie tej europejskiej inicjatywy obywatelskiej.

Organizatorzy EIO wnieśli wówczas skargę o stwierdzenie nieważności komunikatu Komisji do Sądu Unii Europejskiej, podnosząc w szczególności, że Komisja jest zobowiązana do przedłożenia projektu aktu prawnego Unii w odpowiedzi na zarejestrowaną EIO. Sąd utrzymał w mocy decyzję Komisji.

W przedmiocie odwołania Trybunał stwierdził najpierw, że zgodnie z art. 11 ust. 4 TUE celem EIO jest „zwrócenie się” do Komisji o przedłożenie odpowiedniego wniosku w celu stosowania traktatów, a nie zobowiązanie tej instytucji do podjęcia działań przewidzianych w EIO. Dodał, że z wielu przepisów rozporządzenia nr 211/2011 wynika, iż w przypadku otrzymania EIO Komisja przedstawia ewentualne działania, które zamierza podjąć, oraz powody ich podjęcia lub

¹ Wyrok Sądu z dnia 23 kwietnia 2018 r., One of Us i in. / Komisja ([T-561/14](#), zob. również komunikat prasowy [nr 52/18](#)).

² Komunikat Komisji COM(2014) 355 wersja ostateczna z dnia 28 maja 2014 r. w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej „Jeden z nas”.

³ Artykuł 11 ust. 4 TUE.

⁴ Rozporządzenie (UE) nr 211/2011 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie inicjatywy obywatelskiej (Dz.U. 2011, L 65, s. 1; sprostowanie Dz.U. 2012, L 94, s. 49).

⁵ COM(2014) 355 wersja ostateczna.

niepodjęcia, co potwierdza, że przedstawienie przez Komisję wniosku dotyczącego aktu prawnego Unii w następstwie EIO jest fakultatywne.

Trybunał przypomniał następnie, że uprawnienia w zakresie inicjatywy prawodawczej przyznane Komisji na mocy traktatów oznaczają, że to do tej instytucji należy decyzja o przedłożeniu wniosku dotyczącego aktu prawnego, chyba że zgodnie z prawem Unii jest ona zobowiązana do przedłożenia takiego wniosku. To prawo inicjatywy prawodawczej Komisji stanowi jeden z wyrazów zasady równowagi instytucjonalnej, charakterystycznej dla struktury instytucjonalnej Unii. W myśl tej podstawowej zasady każda instytucja wykonuje swoje kompetencje w poszanowaniu kompetencji pozostałych instytucji. W tym względzie Trybunał stwierdził, że zgodnie z rozporządzeniem nr 211/2011 celem EIO jest przyznanie obywatelom Unii prawa zwrócenia się do Komisji, porównywalnego z prawem, które posiadają na mocy, odpowiednio, art. 225 TFUE i art. 241 TFUE, Parlament Europejski i Rada, o przedłożenie wszelkich stosownych wniosków w celu stosowania traktatów. Tymczasem, skoro prawo przyznane w ten sposób Parlamentowi i Radzie nie ogranicza uprawnień Komisji w zakresie inicjatywy prawodawczej, to samo powinno znajdować zastosowanie do EIO.

Trybunał podkreślił również, że fakt, iż Komisja nie jest zobowiązana do podejmowania działań w następstwie EIO, nie oznacza – wbrew temu, co utrzymują wnoszący odwołanie – że taka inicjatywa jest pozbawiona skuteczności. Z jednej bowiem strony mechanizm EIO stanowi jeden z instrumentów demokracji uczestniczącej, które wraz z przyjęciem traktatu z Lizbony uzupełniły system demokracji przedstawicielskiej, na którym opiera się funkcjonowanie Unii, a ich celem jest wspieranie uczestnictwa obywateli w procesie demokratycznym i promowanie dialogu między obywatelami a instytucjami Unii. Z drugiej strony EIO, która została zarejestrowana zgodnie z rozporządzeniem nr 211/2011 i która odpowiada wszystkim procedurom i warunkom określonym w tym rozporządzeniu, nakłada na Komisję szereg konkretnych obowiązków wymienionych w art. 10 i 11 tego rozporządzenia. Zdaniem Trybunału, szczególna wartość dodana mechanizmu EIO nie polega wobec tego na pewności co do jego rezultatu, lecz na możliwościach i szansach, jakie stwarza on obywatelom Unii w zakresie wszczynania debaty politycznej w instytucjach Unii bez konieczności oczekiwania na uruchomienie procedury prawodawczej.

Ponadto Trybunał potwierdził stanowisko Sądu, zgodnie z którym komunikat w sprawie EIO, taki jak sporny komunikat, wchodzi w szeroki zakres uznania Komisji i w związku z tym powinien podlegać ograniczonej kontroli sądowej, w celu sprawdzenia w szczególności wystarczającego charakteru uzasadnienia i braku oczywistych błędów w ocenie.

W tym kontekście Trybunał potwierdził w szczególności rozumowanie Sądu, zgodnie z którym Komisja, powołując się na publikację Światowej Organizacji Zdrowia, nie popełniła żadnego oczywistego błędu w ocenie, uznając, że finansowanie przez Unię pakietu bezpiecznych i skutecznych usług zdrowotnych, między innymi w dziedzinie aborcji, przyczyniło się do zmniejszenia liczby aborcji przeprowadzanych w warunkach niezapewniających bezpieczeństwa, a w konsekwencji do zmniejszenia ryzyka śmiertelności i chorób okołoporodowych matek.

UWAGA: Odwołanie od wyroku lub postanowienia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału. Co do zasady, odwołanie nie ma skutku zawieszającego. Jeżeli jest ono dopuszczalne i zasadne, Trybunał uchyla orzeczenie Sądu. Jeżeli stan postępowania pozwala na wydanie orzeczenia w sprawie, Trybunał może sam wydać ostateczne rozstrzygnięcie w przedmiocie sporu. W przeciwnym razie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd, który jest związany orzeczeniem Trybunału wydanym w ramach odwołania.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106